



*"The outlines of the objective world keep sinking under us deeper and deeper."*

*Kasimir Malevich*

## The Sight of the Invisible

Introductory Thoughts on Péter Lajtai's Artwork

by Kriszta Dékei

As an artist Péter Lajtai belongs among the young ones as it was only seven years ago when he first engaged in photo-based visual art, the progressive medium of the new millennium.

His points of departure are the strongly restricted segments of reality, a few sacral Jewish objects — the tallis, the tefillin, the tzitzis and the menorah — and some everyday objects like a tablecloth or toy trains. Lajtai takes digital macro-photos of the fragments of sacral or secular objects arranged into still-lives or placed randomly on top of each other. By doing so he turns the images of reality into electrical codes and, having developed the invisible image, i.e. the information hidden in the memory of the camera in the form of a binary code, he would refine and manipulate the fragments. The camera itself is a kind of symbolic embodiment of post-modern philosophy and also of Lajtai's work being inside the "black box" where the incongruous objects and fragments of reality can co-exist in harmony.

Paradoxically, it is these undividable elementary points, the minuscule pixels that build up into monumental pictures of several meters' length. The mosaic-like arrangements often refer back to their origins, the visual digital particles. As the sizes grow, condensation and reduction take so great measures as to make the objects less and less recognizable. In the initial images it is only the fragments of space that are layered upon each other, then the signs portraying the conditions in space would disappear, and what comes to the forefront is the relation between the whole and the part, the mutually vitalising interrelation between the huge visual unit, the macro-cosmos viewed from a distance and the invariable, irreplaceable microscopic fragments arranged into series. In other words: Lajtai's works claim that the whole is more than the sum of its parts.

The objects floating in the virtual space look increasingly like their carriers tearing way from the actual object, getting farther and farther away from reality. They fall into parts, their colours change and get blurred, the outlines are dissolved only to leave more space for the artist to leave his imprints by completing, overwriting the images and shifting them towards abstraction. The final momentum is the immaculate objectless abstraction, the creation of an image that has never existed before, which introduces the invisible into the tangible world.



## A láthatatlan megpillantása

Lajtai Péter munkái elé

*„Mind mélyebbre és  
mélyebbre süllyednek  
alattunk a tárgyi világ  
körvonalai.”*

*Kazimir Malevics*

Lajtai Péter képzőművészként a fiatalok közé tartozik, hiszen csupán hét éve foglalkozik az új évezred progresszív médiumával, a számítógépes képalkotással.

Kiindulópontja a valóság egy egészen szűkre szabott szelete, néhány zsidó kegytárgy – az imaszíj (tefillin), az imasál (tálesz) és rojtjai (cicit) illetve a hétágú gyertyatartó (menóra) –, továbbá pár hétköznapi objektum (például mintás terítő, játékvonat). A csend-életszerűen elhelyezett vagy csak rendezetlenül egymásra fektetett szakrális és evilági tárgyak részleteiről különféle fényviszonyok között digitális fényképezőgéppel makrofotókat készít, azaz a valóság képét elektromos jelekké konvertálja, majd a számítógép memóriájában bináris kódként rejtőző információt, azaz a láthatatlan képet előhívja finomítja és manipulálja a részleteket. Maga a számítógép egyfajta szimbóluma a posztmodern filozófiának, s egyben Lajtai munkáinak, hiszen ebben a „fekete dobozban” harmonikusan énekel együtt a valóságban össze nem férő elemek, fragmentumok. Paradox módon ezekből a tovább nem osztható, elemi képpontokból, a parányi pixelekből monumentális, több méter hosszú képeket készít, melyek mozaikszerű elrendezésükkel gyakran vissza is utalnak a digitális képi részecskékre. Az is megfigyelhető, hogy a sűrítés és a redukció a méret megnövekedésével egyre erősebbé válik, az egyes tárgyak egyre kevésbé felismerhetőek. Az első képeken még csak a térrészletek rakódnak egymásra, majd eltűnnek a térbeli viszonyokra utaló jelek, s előtérbe kerül a rész és az egész viszonya: a távolról szemlélt, hatalmas kép egységének, a makrokozmosznak és a sorozatba rendezett, cseppet sem variábilis (azaz fel nem cserélhető), már-már mikroszkopikus részleteknek az egymást lélegeztető kapcsolata. Másként: Lajtai művei azt állítják, hogy az egész több, mint a részek összege.

A virtuális térben lebegő képek egyre inkább hasonulnak hordozójukhoz, fokozatosan elszakadnak a konkrét tárgytól, lépésről-lépésre távolodnak a valóságtól, maguk is darabokra hullanak, színeik megváltoznak és elmosódnak, körvonalaik feloldódnak, miközben erősödik a művész jelhagyó gesztusa, a képek kiegészítése, felülírása és elbillentése az absztrakció felé. A végső pont a tiszta, tárgymentes elvonatkoztatás, egy eddig sosem létezett kép megteremtése, amely a láthatatlant hozza be az érzékelhető dolgok körébe.

It may sound strange that an abstract form deprived of its original layers of meaning and distanced from its point of departure i.e. the object beyond recognition could yet be charged with emotions and narratives of universal value. Seemingly the above title, which refers to the origins of existence and God's creations (the division of light and darkness, day and night, heaven and earth) or life emerging from the original chaos lend these images (*Lights*, 1355-0920-60) peculiar narratives 'describing' the fate of mankind born by divine light and declined into cataclysms only to be annihilated. But there is a lot more to it here. You may recall W. Blake, who, following the traditions of the Middle Ages, outlined God, the creator of the universe with compasses, the tools researching depth. In using this common attribute he created an archetype of the artist-creator. Similarly, surpassing perceptibility Lajtai creates a world 'out of the void' which is ruled by a strict order. The visual units and refined surfaces divided into two or four parts and placed upon or next to each other melting into one or sharply separated by artificial tools may equally refer to the idea that no strict borders exist between the entities seen as different or irreconcilable.

The titles are telling. *Relevant Horizon No. 4* (1347-4302-48) has several indications. Being virtual, it can only be units compiled of images that exist in the memory of the computer, the file name constitutes part of the title. Here the figures 1347 indicate a group of subjects — representing virtual nature —, the ones in the middle stand for their places among the images starting from 0001, while the last ones let you know how many individual images the final whole consists of. It is the magically floating images expanding into the infinite in this chapter that form the sharpest contrast to the strict and precise order so characteristic of Lajtai's creative method; the encyclopaedists' spirit emerging from the rationality of the Enlightenment heralding the power of human erudition.

Today it is clear that, approached from the two extreme ends, the representatives of Romanticism and those of realism wished to reach the same; a total artistic impression, the emancipation of the image in its own right.

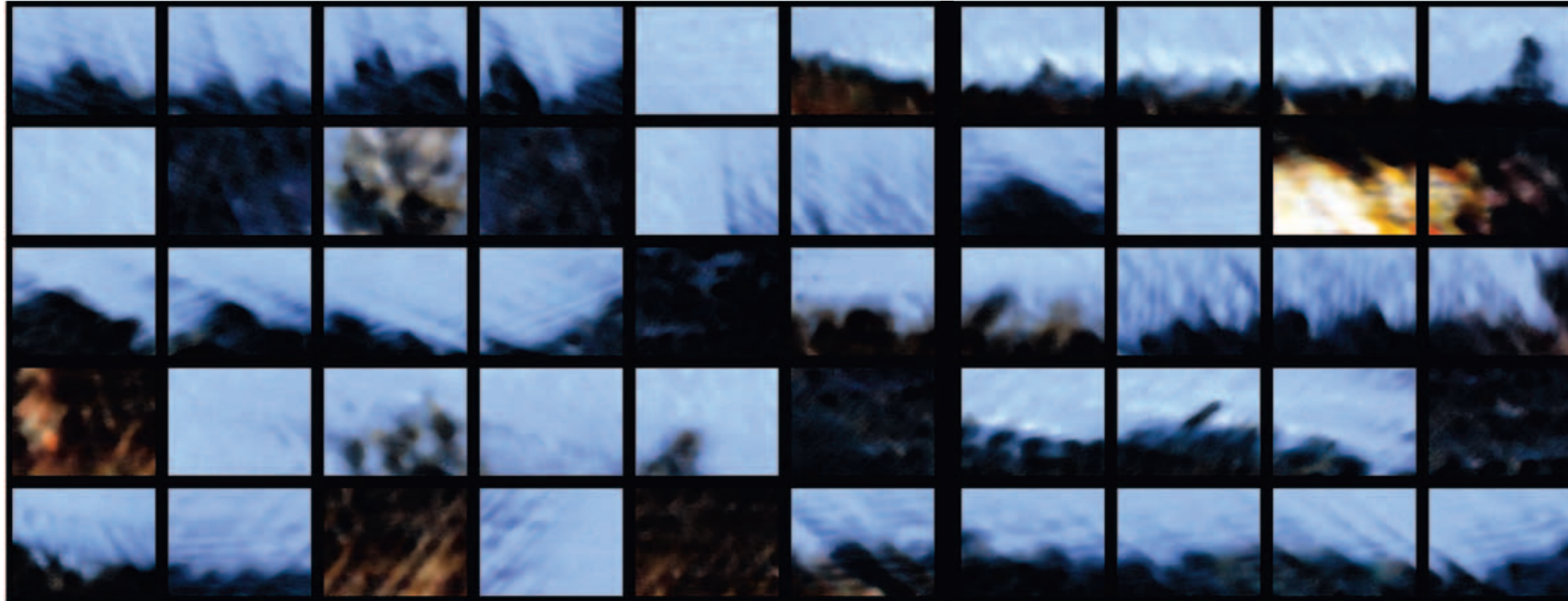
Actually, this sight, the artfully created infinite is not the beginning but the result of a long and concentrated process by which the elements are made simpler and the elementary meaning separated from the object.

Talán furcsa, hogy a kép kiindulópontjától, az adott tárgytól a felismerhetetlenségig eltávolított, eredeti jelentésrétegeitől megfosztott absztrakt forma feltöltődhet egyetemes érzésekkel, történetekkel. A létezés origójára, az isteni teremtésre (Világosság és Sötétség, Nappal és Éjszaka, Ég és Föld elválasztása) vagy az Őskáoszából kiemelkedő életre utaló fejezetcím látszólag sajátos, az isteni fénytől életre kelő – majd a káoszba, kataklizmába omló és megsemmisülő (*Fények*, 1355-0920-60) – emberiség sorsát „leíró” narratívát kölcsönöz e képeknek. De ennél többről van szó. Egyrészt utalhatunk Blake-re, aki a középkori hagyományokat követve szokásos attribútumával, a mélységet kutató körzővel rajzolta meg a világmindenséget teremtő Istent, s ezzel előképévé vált a teremtő művész archetípusának. Lajtai is a „semmitől”, már-már az érzékelhetőt is túllépve teremt egy világot, amely azonban szigorú rendet követ. Az egymás mellé/főlé kerülő, kettő vagy négy részre osztott, hol egymásba folyó, hol mesterségesen, élesen elválasztott képi egységek és finom felületek legalább annyira utalnak arra is, hogy nincsen lezárt határ a másnak, különbözőnek tekintett, egymással kibékíthetetlen ellentétben álló entitások között.

Maguk a képcímek is beszédesek. *A Releváns horizont, No. 4* (1347-4302-48) több dologra is utal. Mivel virtuális, csak a számítógép memóriájában létező képekről, illetve képekből összeálló egységekről van szó, a cím szerves része a fájlnev. Jelen esetben az „1347” szám egy tematikus csoportot jelöl – virtuális természet –, a középső az ebben a csoportban, a 0001-től induló képek között elfoglalt pozícióját, sorrendiségét jelzi, míg az utolsóból az olvasható le, hogy hány egységből/részképből áll össze a végső egész. Éppen az ebben a fejezetben látható, varázslatosan lebegő, végtelenbe táguló képek állnak a leginkább szemben a Lajtai módszerére jellemző szigorú és pontos renddel, végső soron a felvilágosodásra jellemző racionalitásból kibomló, az emberi tudás hatalmát hirdető enciklopédista szellemmel.

Ma már persze tudható, hogy a romantika és a realizmus képviselői ellenkező előjellel, de valójában ugyanazt akarták; az összbnyomás teljessé tételét, az önmagáért való látvány emancipálódását.

Ez a látvány, a kreatívan megteremtett végtelen valójában nem a kezdet, hanem egy hosszú, koncentrált folyamatnak, az elemek egyszerűsítésének, az elemi jelentések tárgyakról való leolvasztásának a végeredménye.



**The Dance of the Earth No. 1** (1348-0012-50)

300 cm × 780 cm, 2010

—

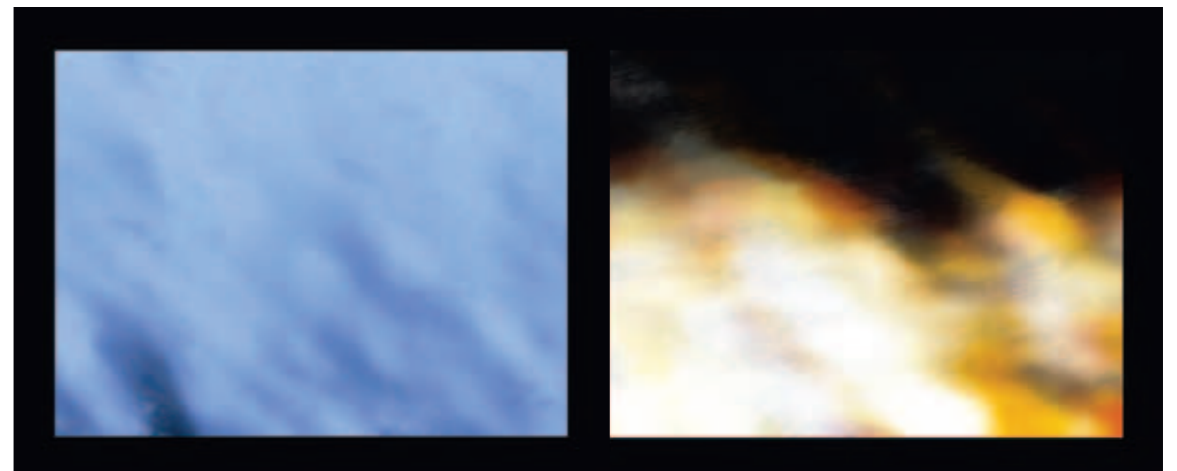
**A Föld tánca No. 1** (1348-0012-50)

300 cm × 780 cm, 2010

**The Dance of the Earth No. 1** (detail)

—

**A Föld tánca No. 1** (részlet)



On the previous page:

**Relevant Horizon No. 1** (1347-2045-90)

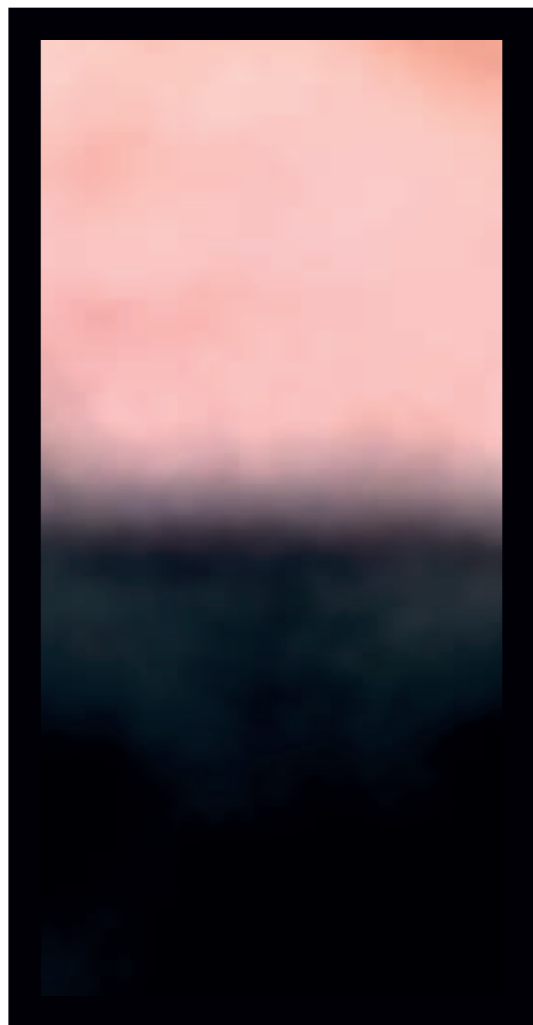
245 cm × 612 cm, 2010

—

Az előző oldalon:

**Releváns horizont No. 1** (1347-2045-90)

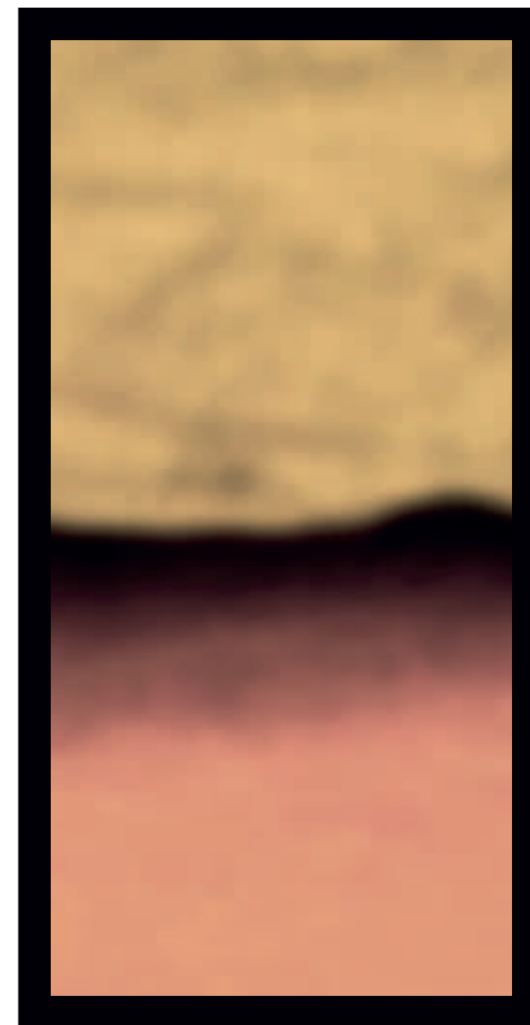
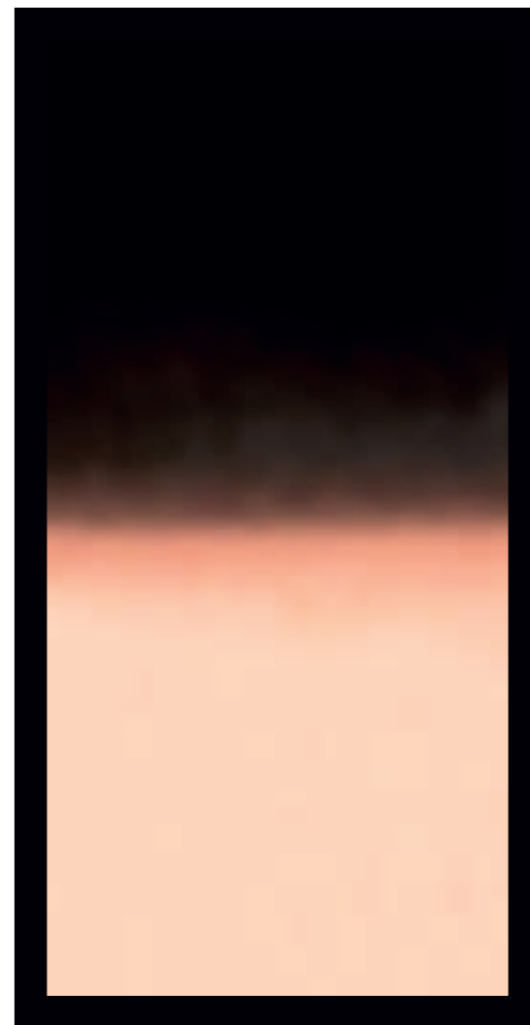
245 cm × 612 cm, 2010



**Relevant Horizon No. 2** (1347-3984-64, details)

—

**Releváns horizont No. 2** (1347-3984-64, részletek)





On the previous page:

**Details No. 1** (1315-0114-1, detail)

161 cm × 249 cm, 2009

—

Az előző oldalon:

**Részletek No. 1** (1315-0114-1, részlet)

161 cm × 249 cm, 2009

**Menorah** (1041-0501-1)

171 cm × 133 cm, 2005

—

**Menóra** (1041-0501-1)

171 cm × 133 cm, 2005





**Ordinary Days** (1062-0111-20)

134 cm × 168 cm, 2005

—

**Normatív mindennapok** (1062-0111-20)

134 cm × 168 cm, 2005



**Mirage No. 2** (1222-0800-36)

214 cm × 214 cm, 2009

—

**Káprázat No. 2** (1222-0800-36)

214 cm × 214 cm, 2009



**Light and Airy Composition No. 7** (1353-0027-55)

258 cm × 570 cm, 2009

—

**Levegős kompozíció No. 7** (1353-0027-55)

258 cm × 570 cm, 2009

